

**Het kleine LICHT doorbreekt
het DONKERE verleden tot succes!**

MOOI MOFOE
is
de Aukaans-Afrikaanse naam van de schrijfster
Wilma Dijon

Titel: **Het kleine LICHT doorbreekt
het DONKERE verleden tot succes!**

Auteur: Wilma Dijon

Eerste druk: maart 2026

Uitgever: WD in eigen beheer

Dank aan: Lucia Fer

Grafische verzorging: Ger Koreman

Realisatie: Booksupport.nl

ISBN: 9789462473690

NUR code: 320

Copyright: © Wilma Dijon. Alle rechten voorbehouden.

Geen enkel deel van dit boek mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar allen die een bijdrage geleverd hebben aan het ontstaan van mijn boek.

Voornamelijk aan de vrouw achter “Schrijven en vertellen”, Lucia Fer. Zij is mijn mentor en schrijfcoach. Haar bemoediging heeft ervoor gezorgd dat ik dit traject heb voortgezet.

Mijn kinderen zijn tevens een stimulerende en liefdevolle factor. Ik vind het belangrijk om op deze wijze een stukje van mijn geschiedenis aan hen over te dragen.

Ook dank ik velen voor de levenslessen. Soms waren de lessen hard, pittig, saai maar ook mooi en betekenisvol. Het heeft tot een tranendal geleid maar ook naar de betekenis en doelen van mijn leven.

Ik wil daarom dankzeggen aan mijn ouders, mijn broers en zussen. Mijn leerkrachten en aan mijn ex echtgenoot. Tante Mathilde en nicht Esmee, dank voor jullie liefde. Het waren moeilijke tijden! Maar mede door jullie steun was ik in staat om door te zetten.

En last but not least, dank aan mijn schepper - de Allerhoogste -, voor de ervaringen, knelpunten, hoogtepunten, kracht, geloof, hoop, liefde, energie en de weg in dit leven.

Wilma Dijon

Dank U voor deze nieuwe morgen,
dank U voor elke nieuwe dag.
Dank U dat ik met al mijn zorgen
bij U komen mag.
Dank U voor deze mooie aarde
dank U voor sterren, maan en zon.
Dank U dat U ons wilt bewaren,
kracht en levensbron.
Dank U dat alle vogels zingen,
dank U voor elke boom in bloei.
Dank U voor zoveel goede dingen,
dank U dat ik groei.
Dank U voor steun in moeilijkheden,
altijd ziet U naar mensen om.
Dank U voor vrienden en voor vreemden
die ik tegenkom.
Dank U voor alle mooie klanken,
al wat ik zien en horen kan.
Dank U - o God, ik wil U danken
dat ik danken kan.

Inleiding

Het idee om een boek te schrijven heeft mij vanaf een gebeurtenis in mijn jonge levensjaren niet meer los gelaten.

Die gebeurtenis heeft mij steeds achtervolgt en altijd op een zeer negatieve manier. Vandaar dat ik mijn verhaal op schrift moest stellen.

“Bi ca a Jeje sa e tjari mi wani mi moesoe de da mi moesoe di”
Met dit boek wil ik vrouwen motiveren om niet op te geven...hoe diep je ook zinkt. Hoe schrijnend de situatie ook is.

Ergens verschijnt er altijd een lichtstraal. Zie het en pak die straal... onderdompel jezelf in het licht en zie hoe het licht de duisternis doorbreekt!

Ik heb liederen opgezocht die gaan over de kracht van een vrouw. Luister naar deze liederen en weet dat je er mag zijn. Ik weet nu – na vele jaren - dat ik er ook mag zijn!

- “I Am Woman” van Emmy Meli.
Een moderne hit die herinnert aan de kracht van vrouwen.
- “Respect” van Aretha Franklin:
Een klassieker die krachtig pleit voor respect.
- “Superwoman” van Alicia Keys:
Een lied dat de kracht en veerkracht van vrouwen viert.
- “Run the World (Girls)” van Beyoncé:
Een nummer dat de vrouwelijke kracht en invloed benadrukt.
- “Girl on Fire” van Alicia Keys:
Een inspirerend lied over een vrouw die haar innerlijke kracht vindt.
- “9 to 5” van Dolly Parton:
Een lied over de uitdagingen en de kracht van werkende vrouwen.
- “I’m Every Woman” van Whitney Houston:
Een lied dat de veelzijdigheid en kracht van vrouwen viert.

- En niet te vergeten “Mama” van Bryan Bijlhout. Een lied over waardering en dank aan u - als vrouw en moeder - van uw kinderen.

En zo zijn er nog vele anderen! Mijn boek gaat dus ook over jou. Meisje - zus dochter - nicht- tante - moeder - echtgenote - oma - vrouw!

Omdat ik moet worden wie ik ben

Via Google

Het jaar 1970

Op een mooie zonnige dag in het jaar 1970 kwam een Engeltje in de vorm van een Marron meisje, de aarde bezoeken. De Engel was benieuwd naar de aarde. Een plek waar je kon voelen, ruiken en in het bezit kwam van een aardse lichaam. Het aardse lichaam dat door onze Schepper is ingericht als een supermachine met hersenen, cellen, spieren en diverse organen. Je kunt ermee fantaseren, kijken, lopen, rennen, slapen en veel voor jezelf en voor je medemens betekenen.

De Engel was zeer benieuwd wat voor talenten en vaardigheden zij zou meekrijgen. Zou zij daarmee in staat zijn om datgene op aarde te doen, dat zijzelf bedacht had? Zouden haar talenten en vaardigheden haar helpen vorm te geven aan haar opdracht? Zou het mogelijk zijn om in een wereld vol oorlog, wreedheid, nijd en jaloezie, liefde, vriendschap, verbinding, vertrouwen, te brengen. Waar op deze aarde zou zij het aardse licht zien? Zou zij op een bijzondere plek geboren worden als mens? Zij hoopte het leven te zien op plekken met een historische en culturele geschiedenis.

En zo droomde zij van Jordanie, bij het plaatsje “Petra” een oude stad die in rotsen is uitgehouwen. Dat moet toch bijzonder zijn. Of van Egypte waar de piramides van Gizeh staan.

Of van het bijzondere India, met het prachtige gebouw, mausoleum de Taj Mahal. Maar wacht eens even. In het Afrikaans continent zijn er ook vele bijzondere plekken met adembenemende landschappen en diersoorten.

Denk eens aan de kust van Ghana, met haar vissers en forten die door Nederlanders, Engelsen, Portugezen, Franzen zijn gebouwd. Oeps...misschien toch niet in het plaatje Ghana. Ik krijg daar rillingen van. Dan droom ik ook van het plaatsje Kenya, met haar Nyahuru watervallen en van de prachtige grote dieren zoals de Leeuw, Olifant, Nijlpaard, Buffel en Neushoorn.

Welke plek op deze aarde heeft mijn voorkeur? Ik kan geen keuze maken. Maar ik denk niet dat het aan mij is om een keuze te maken voor mijn geboorteplaats.

Mijn schepper bepaalt!

Hij kent mij...weet wie ik...en wat ik kan doen.

De engel wist niet dat voor haar een plek gekozen was dat leed aan de gevolgen van kolonialisme.

Jaren van lijden, geweld, misbruik, manipulatie hebben invloed op de manier van denken en doen in de personen en families waar de Engel door haar geboorte aan haar gehecht zou worden en tevens in het omgaan van ontmoetingen en verbindingen.

De Engel had erom gevraagd. "Geef mij knelpunten en hobbels; ik los ze op zodat de aarde als paradijs...een paradijs blijft. Ik ga alles perfect doen".

Tja, zou alles in haar aardse leven perfect verlopen of zou zij ten ondergaan aan al dat menselijke dat vaak gebaseerd is op kracht, macht en geweld?

Op dat moment leek het alsof een zachte bries haar de woorden toefluisterde: "alleen God is perfect".

De engel mompelde toen; "geeft niet, wat de plek ook wordt. Ik zal er op mijn plaats zijn. De aarde is vast een mooie plek om het aardse leven te beginnen.

Waarom fluister u mij de plek "Suriname" in?

Is dat niet de plek waar in de loop van de geschiedenis, sommige Europese landen, waaronder Nederland, de Afrikaanse mens als slaven misbruikt hebben om daarmee hun eigen land en economie te versterken? Is het niet zo dat de Afrikaanse mens, onder vreselijke omstandigheden, en per lange boottocht naar Suriname werd gebracht om decennia's lang onbetaalde arbeid te verrichten onder vreselijke omstandigheden?. Heeft u het over die plek op aarde?

"Dat was vier eeuwen geleden, ongeboren kind", klonk de fluistering.

Gaat u mij daar naar toe sturen? Gaat het dan over herstel en verzoening?

Zal ik mij dan bezighouden met herstel en verzoening? Is er ooit wel sorry gezegd?

Het besluit stond vast. De engel gaat naar de aarde. Een planeet waarbij de plantengroei, CO2-vastlegging en een ecosysteem, het menselijk leven benadrukt.

In het jaar 1970 was het dan zover.

Het jaar 1970 was de tijd en het moment voor de gehele mensheid om alvast inzet te plegen voor herstel en verzoening?

Enkele activiteiten die zich voordeden in het jaar 1970 waren:

- 1e Earth Day, aandacht voor milieu problemen;
- het einde van The Beatles. Een popgroep die zorgde voor baanbrekende, gevarieerde muziek, een sterke groepsidentiteit, hun iconische kapsel en mode, en het optreden als symbool van de culturele en sociale veranderingen in de jaren zestig. Hun muziek evolueerde van rock-'n-roll tot psychedelische klanken, wat leidde tot wereldwijde histerie;
- de lancering van Apollo 13, een mislukte maan-missie;
- en het eerste gebruik van het Unix-EPOCH Tijdsysteem voor computerklokken;
- in Nederland maakten de feministische actiegroep Dolle Mina zich bekend. Zij protesteerden tegen seksistische verhoudingen;
- en Feyenoord won de Europacup I, wat leidde tot een groots georganiseerde huldiging op de Coolingsingel;
- de dood van Jimi Hendrix, een 27 jarige popidool;
- de dood van Janis Joplin, een 27 jarige popidool;
- democratische regimes kwamen tot stand in Portugal, Griekenland en Spanje;
- het begin van disco en reggae.
- En nog veel meer...

Het jaar 1970 stond dus vast. En de precieze plek op aarde werd, het werelddeel Zuid-Amerika, het land Suriname en het plekje, Albina. De belangrijkste items die toen in Suriname speelden waren:

De onafhankelijkheid van het land.

Er werden felle discussies daarover gevoerd. Moest het land nou wel of niet onafhankelijk worden? Tja het land Suriname behoorde al sinds 1667 tot een kolonie van het koninkrijk der Nederlanden. Vanaf 1954 werd het een autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden. En in 1970, ja in het aardse geboorte jaar van de Engel, begon men al te praten over onafhankelijkheid van deze kolonie in de West. Het land 5 jaar later onafhankelijk worden.

Slavernij en immigratie van andere bevolkingsgroepen hadden reeds jaren van tevoren plaatsgevonden.

Het land, dat oorspronkelijk door de Indianen werd bewoond, werd door de inzet van kolonist Nederland, een multicultureel land.

Op 5 juni 1970 kreeg de engel een menselijk lichaam en zag zij het licht in Suriname, een land op het continent Zuid Amerika. Zij kwam terecht in een wereld vol positieve en negatieve gebeurtenissen.

Wat doe je dan doen? Welke kant kies je? Welke tools krijg je mee? En wat wordt je opdracht? En hoe groei je als kind in een familie die je soms wilt vormen tot hetgeen zij belangrijker vinden?

De discussie rondom de onafhankelijkheid van Suriname was toen al volop aan de gang. De sfeer en de lucht rondom een eventuele onafhankelijkheid werd toen al beoedeld en verrijkt met positieve en negatieve klanken.

Angst begon toen ook deel uit te maken van de gedachten van mensen.

Suriname, een land met zijn vele etniciteiten.

Welke etnische groep zou dan de dienst uitmaken in Suriname? Zullen de Hindoestanen zich nog wel veilig voelen als de Creolen de overhand in de politiek krijgen?

De eerste Hindoestaanse contractarbeiders kwamen op 5 juni 1873 in Suriname aan, met het schip de Lalla Rookh. Tussen 1873 en 1916 emigreerden in totaal ruim 34.000 mensen uit het toenmalige Brits-Indië naar Suriname om er, na de afschaffing van de slavernij, op de plantages te werken.

En wat voor rol zullen de Javanen hebben? Is er voor hen nog plaats in een gewijzigd politiek land?

De koloniale heerser, Nederland, bracht de eerste groep Javanen op 9 augustus 1890 naar Suriname. Zij zouden als contractarbeiders op de plantages werken. Tussen 1890 en 1939 werden in totaal ongeveer 33.000 Javanen (uit toenmalig Nederlands-Indië) naar Suriname gebracht. De immigratie stopte in 1939 door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog

Naast de grote groepen Creolen en Hindoestanen, vroegen ook de Javaanse politieke leiders zich wel degelijk af of er dan nog plaats en/of rechten voor de Javanen zouden zijn.

En de vraag die ook meespeelde was “Waarom moest het nu? het land was er nog niet klaar voor? Welke rol speelt de kolonisator? Waarom zorgt de kolonisator er niet eerst voor om het land stabiel te maken. Wat is de haast van minister president Den Uyl?”

In 1970 voerde de discussie naar verzoening en herstel de bovenaan. Alle in Suriname aanwezige etnische rassen, vroegen zich af wie dan de leiders van het land zouden worden?

De kolonist als leider, was voor velen geen probleem. Ook de wijze waarop dat gebeurde schenen velen normaal te vinden. Het “verdelen en heersen”, scheen toch geen invloed te hebben op de wijze waarop de bevolking met elkaar samenleefde.

Nederland had het voor elkaar om op deze wijze het land optimaal te besturen. .

Haar politieke en militaire strategie maakte het mogelijk om het land controleerbaar te regeren. Aan eenheid maakt macht, werd niet gedacht.

In 1970 voerde de discussie naar verzoening en herstel de boven-
toon. Alle in Suriname aanwezige etnische rassen, vroegen zich af
wie dan de leiders van het land zouden worden?

De kolonist als leider, was voor velen geen probleem. Ook de wijze
waarop dat gebeurde schenen velen normaal te vinden. Het “ver-
delen en heersen”, scheen toch geen invloed te hebben op de wijze
waarop de bevolking met elkaar samenleefde.

Nederland had het voor elkaar om op deze wijze het land optimaal
te besturen. .

Haar politieke en militaire strategie maakte het mogelijk om het
land controleerbaar te regeren. Aan eenheid maakt macht, werd
niet gedacht.

Wilma, een nazaat van slaven, ziet het licht

Het jaar 1970 vorderde; januari, februari...En ook de gesprekken rondom onafhankelijkheid werden gevoerd in de binnenlanden van Suriname.

Maart, april...iedereen beseftte dat er grote veranderingen op komst waren. Het embryo groeide. Telkenmale schopte het nog onvolgroeide wezen tegen de baarmoeder. Alsof zij ook een inbreng wilde hebben in al die verhalen. Het besef dat dit wezentje als marron meisje geboren zou worden werd zo langzamerhand duidelijk.

1970 zou haar geboortjaar worden. Zou zij door de vele gesprekken over een mogelijke onafhankelijkheid, een politieke opdracht meekrijgen? Of zou zij moeten meewerken aan de rechten en plichten van mensen die in het binnenland woonden? Heling en verzoening? Zou dat ook ter sprake komen?

De gemeenschap bleef haar voeden met de op handen zijnde veranderingen. Veranderingen die mogelijk sociale onrust, technologische vooruitgang, en een groeiend bewustzijn over vrijheid, zouden meebrengen.

Tijdens een krutu in april 1970, schopte het bijna voltooide wezen in de baarmoeder dusdanig tegen de baarmoeder. Zij nam de energie van de gesprekken tot zich. Haar ouders, grootouders en nog vele anderen uit de gemeenschap spraken over Vrijheid.

Vrijdheid, die zij zichzelf toegeëigend hadden toen zij nog als slaaf moesten werken op de plantages.

Hun voorouders kozen voor de vrijheid en hebben daarvoor keihard gevochten met de machthebbers. Ze staken plantages in brand, liepen weg en vestigden zich in de bossen.

De slaveneigenaars noemden hen daarom "marrons". Dit woord was afgeleid van de term cimarrón, wat oorspronkelijk 'weggelopen vee' of 'verwilderd vee' betekende.

Tegenwoordig heeft het woord "Marron" meer de betekenis van onafhankelijkheid en verzet tegen onderdrukking.

De emoties die bij de verhalen loskwamen kwamen als energieën terecht in de baarmoeder “Wat een verschrikkelijke tijd. Wat een onrechtvaardigheid! Hoe durft de ene mens de ander op zo’n misdadige wijze te behandelen? De drang naar vrijheid is toch natuurlijk en normaal? Het is daarom niet vreemd dat haar voorouders strijd voerden tegen de wrede slavenmeesters, die hen gedegradeerd hadden tot “spullen en persoonlijke eigendommen”.

Mei 1970. Telkenmale drongen de verhalen diep door in de buik van haar moeder. De embryo veranderde in een klein vrouwelijk mens, een baby.

Een baby die in de baarmoeder gevormd werd, verhalen voelde en hoorde over onrechtvaardigheid. Zij wenste geboren te worden. Wellicht kon zij als volwassen mens iets doen tegen onrechtvaardigheid!

Juni 1970. Haar moeder voelde dat het tijd werd. Ze wreef regelmatig met haar hand over haar buik alsof zij de baby wilde sussen en troosten. Vaak zei ze ook: “rustig kindje, rustig, voor jou geen slavernij! Ik voel dat jij onze toekomst zal veranderen. Daarom zal ik ervoor zorgen dat je naar school gaat, want kennis is macht”.

Een week voor de geboorte van het kindje waren haar ouders al vol verwachting vertrokken naar het plekje Albina, waar een ziekenhuis aanwezig was. Thuis hadden de ouders al de nodige rituele wassingen gedaan. Dit zou vooral de moeder en het nog ongeborn kind beschermen. De ouders hadden ook al een ogrie-ai-klara gemaakt om de baby te beschermen tegen jaloezie of enig ander kwaad.

Op 5 juni voelde moeder dat het tijd was en samen met haar man gingen zij naar het ziekenhuis. Ze werd door verpleegkundigen geïnstrueerd om de nodige acties met betrekking tot het bevallen te doen. Vader mocht er niet bij zijn.

Vader wilde er ook niet bij zijn. Bevalling was namelijk een zaak van vrouwen.

Enkele uren later mocht moeder een pracht van een baby omarmen.

5 Juni 1970 kwam het Engeltje als mens geworden baby op de wereld.

Haar ouders gaven haar de naam Wilma. De naam was afkomstig van koningin Wilhelmina, die van november 1890 tot september 1998 koningin der Nederlanden is geweest.

Wat een mooi meisje zeiden haar ouders. Zij was hun vierde kind en moeder zag toen al de kenmerken van een sterke persoonlijkheid en van een moedig mensje. Wilma was hun koningin. Het strijdv aardige karakter van haar voorouders droeg zij met zich mee. Haar vader nam haar in zijn armen en zei toen zachtjes tegen haar: “dat jij net als je voorouders een diep gevoel van rechtvaardigheid mag hebben en bereid bent strijd te voeren waar nodig is. Laat niemand je als slaaf gebruiken, want je bent geboren als een vrije ziel. Houd dat vast”.

Terwijl haar vader de baby met open gestrekte handen omhoog hield, zei hij nog eens: “maak kennis met je goddelijke vader. Hij is en zal er altijd voor je zijn. Betrek hem in alles wat je doet”.

Baby Wilma maakte een grimas dat op een glimlachje leek. Vader en moeder barsten in lachen uit. “Dat wordt mij er eentje”, zei moeder nog.

Dat wordt mij er inderdaad eentje, zei vader er achteraan.

Eentje werd iemand en iemand werd Wilma genoemd.

Wilma heeft de kennis via verhalen en rituelen gehoord en beleefd. De geschiedenis van haar voorouders. Het mooie prachtige continent, Afrika. De rillingen die zij kreeg en nog steeds krijgt bij het horen van Ghana, Fort Elmina. De slavernij. Het slaafse leven op de plantages was een wrede realiteit gekenmerkt door gedwongen zware arbeid, slechte leefomstandigheden, weinig voedsel en constante dreiging van straf, seksueel misbruik en het scheiden van families. Tot slaaf gemaakte mensen hadden geen rechten en waren volledig overgeleverd aan de eigenaren van de plantages.

Zou Wilma vrij zijn? Vrij zijn van zorgen en de wreedheid van de mensheid? Of zou haar een minderwaardigheidsgevoel worden aangepraat zoals vele nazaten van slaven dat hebben? “Ik ben niet goed genoeg want ik ben zwart. Mijn haar is kroes en niet glad als dat van de witte vrouw? En wat zou de verdeeldheid onder de verschillende bevolkingsgroepen met haar doen?

Zou zij ervaren dat sommige bevolkingsgroepen zich beter achten dan de anderen? Zou zij in staat zijn om haar licht te doen schijnen op zaken die zich in de duisternis bevinden? Zou haar gevoel voor rechtvaardigheid een nobel streven zijn of een strijd die haar kapot kan maken? Was het niet beter om te verzoenen en te herstellen? “Welkom in deze wereld Wilma!”

Ouders en voorouders in het licht

Vaak vraagt men zich af waar de mens nou vandaan komt. Wanneer was de wereld er? Wie heeft de sterrenstelsels geschapen? Wat is het begin van alles? Wie is God en waar is God? Vragen en nogmaals vragen waar wij als mensen geen antwoord op krijgen.

Wetenschappers, geleerden, schrijvers, spirituele leiders, instituties zoals Kerken, proberen daar antwoord op te geven door bepaalde zaken uit te leggen, Maar tot nog toe is “Het volledige Antwoord” nog aan geen enkele sterveling toevertrouwd.

Soms denkt men het antwoord gevonden te hebben. Men gaat naar de Kerk, Men leest en bestudeert de Bijbel of een ander goed boek.

Bijvoorbeeld het boek van David Graeber, “Het begin van alles” .

Weet je dan wie God is en waartoe jij op de aarde bent gekomen?

Weet je dan waarom de wereld zo’n grote puinhoop is en waarom mensen elkaar zo slecht behandelen?

Weet jij dat?

Weet jij wat jouw opdracht is in dit leven ?

Wie de mens is, zijn wezen, zijn rol, zijn opdracht?

De ouders en voorouders van Wilma zijn ervan overtuigd dat er een schepper is. Niet omdat zij dat op school geleerd hebben. Neen... totaal niet, want zij hebben nooit de school bezocht!

Het weten hebben zij van hun spirituele voorouders.

Dit uit zich in hun kennis, kunde en inzicht in de natuur en in natuurverschijnselen.

Hoe prachtig is het om te zien hoe een boom, plant, bloem of kruid je kan verblijden, genezen en van voedsel kan voorzien. Hoe geweldig is het om de vele vormen en kleuren van bomen, planten en bloemen te ervaren?

Dit geldt eveneens voor het dierenrijk.

Eerbied en respect voor alles wat leeft. Vooral respect voor de ouden-van-dagen. Niet te veel praten, maar luisteren. Niet te snel boos worden, maar nagaan wat er speelt. Want dan los je zaken op.

Dat alles en nog veel meer, brachten de ouders van Wilma haar mondeling bij.

Het bewijs is duidelijk aanwezig in de natuur. En daarom bestaat er een machtige schepper, die wij God noemen. Maar die ook nog vele andere namen heeft. Deze schepper is groot en machtig en heeft ook de mens in vele vormen, soorten, kleuren en maten geschapen.

En zwart is prachtig, want vanuit de duisternis is het licht in de wereld gekomen. Dus wees trots op je huidskleur Wilma.

Onze voorouders en nog vele anderen, hebben zich voortdurend afgevraagd “Wie de mens is?” Is het een wezen dat geschapen is met goede en kwade eigenschappen? Is het een wezen met het Goddelijk licht waardoor de mens bij wijze van spreken, ook een God is. En zodoende alles kan creëren wat goed of slecht is

Het antwoord in de Christelijke Bijbel is dat de mens in den beginne onschuldig was. De Mens, met name Eva, heeft zich toen laten verleiden door de slang die aangaf dat de Mens aan God gelijk zou zijn als die van de appel at. Door deze fout is de zonde de wereld in gekomen. Dit verhaal had haar moeder van de paters gehoord die weleens een bezoek brachten aan het binnenland.

Wilma gelooft in God. Wilma gelooft dat God liefde is en dat Hij ons niet aan ons lot zal overlaten. God heeft ervoor gezorgd dat zijn enig als mens geboren zoon, Jezus Christus, de prijs voor onze zonden betaald heeft. En dat wij daardoor gered zijn en gered zullen worden door op Hem te vertrouwen. Jezus zegt namelijk “ik ben gekomen om u leven in overvloed te geven”

Wilma het klein Surinaams Marron meisje kent de verhalen en de rituelen van haar voorouders. En zij wist dat zij via haar moeder – mamabere - tot een bepaalde familie in het binnenland behoorde.

In het werelddeel, Afrika, waar de voorouders van Wilma vandaan komen, kent men naar schatting 3.000 volksstammen met meer dan 2.000 talen, die elk hun eigen unieke uiterlijk, rituelen en tradities hebben. Enkele bekende voorbeelden zijn de Masai (Kenia en Tan-

zania), de San (Zuidelijk Afrika), de Zoeloes (Zuid-Afrika) en verschillende groepen in de Omo-vallei in Ethiopië zoals de Mursi en Hamar. De samenstelling van stammen is door de geschiedenis heen veranderd door migratie, kolonisatie en unificatie

Ook de voorouders van Wilma zijn van oorsprong afkomstig van zo'n volksstam. Maar door het slavernij verleden zijn vele wetenswaardigheden verloren geraakt. Wel is duidelijk dat de tot slaafgemaakten uit het werelddeel Afrika, werden geroofd, verkocht en/of ontvoerd.

Ook is duidelijk dat er in Afrika stammen leven met hun eigen unieke taal en traditionele levensstijl. Enkele bekende Afrikaanse stammen zijn de "San" in Zuidelijk Afrika, de "Masai" in Kenia en Tanzania, de "Zulu" in Zuid-Afrika en de "Mursi" in Ethiopië .

Toen de voorouders van Wilma als slaven naar Suriname, over de grote oceaan gebracht werden moesten zij zware arbeid onder verschrikkelijke omstandigheden en onder wrede slavenhouders, verrichten. Er was een keiharde einde gekomen aan de manier van leven in een volksstam.

Door in opstand te komen zijn een deel van de tot slaafgemaakte Afrikanen, naar de Surinaamse bossen gevlucht en hebben ze daar een nieuw leven opgebouwd. In de binnenlanden van Suriname vormden zij een nieuwe groep, die soms de naam van de leider, of van een rivier etc. kreeg. De bekendste groepen zijn: de Ndyuka, ofwel de Aukaners; Saamaka ofwel de Saramakaners, de Pamaka ofwel de Paramakaners en de Matawai, Aluku en de Kwinti.

De moeder van Wilma maakt deel uit van de "Pieka Lo". Leden hiervan wonen in het dorp Adjoemakondre.

Adjoemakondre is een Aukaans marrondorp in het district Marowijne in Suriname. Het ligt aan de rivier Coermotibo. Deze rivier stroomt langs de grensstreek tussen Sipaliwini en Marowijne naar de Cottica rivier.

Het vermoeden bestaat dat de naam Adjoema, afkomstig is van een dorpshoofd en dat "Kondre" stad of dorp is afgeleid van het Engelse woord "country".

De moeder van Wilma heeft haar man leren kennen tijdens een feestelijke gebeurtenis in het dorp Langa Oekoe.

Wilma was altijd kind aan huis in beide dorpen. Zij zag de gewoontes en de gebruiken in beide dorpen. Maar volgens de rituelen en gebruiken van elke stam, volgen kinderen de mamabere, die bepaalt tot welke groep Wilma toebehoort. Vandaar dat Wilma een Pieka Lo-lid is.

8 David Graeber's boek "Het begin van alles" ISBN nr. 9789493213265

9 Boek "Wie is de mens" bsnr 9789493220300

10 Genesis 1 vers 2 en 3

11 Johannes 10:10 De dief komt alleen om te stelen, te doden en uit te roeien. IK ben gekomen om mijn schapen leven in overvloed te geven

12 Moedersbuik. Van een moeder afkomstig zijn

13 www.google.com/stammeninafrika

14 Uit: wikipedia

15 De Aukaners (Ndyuka of Okanisi), afstammelingen van gevluchte Afrikanen uit de 17e-18e eeuw.

16 moederbuik